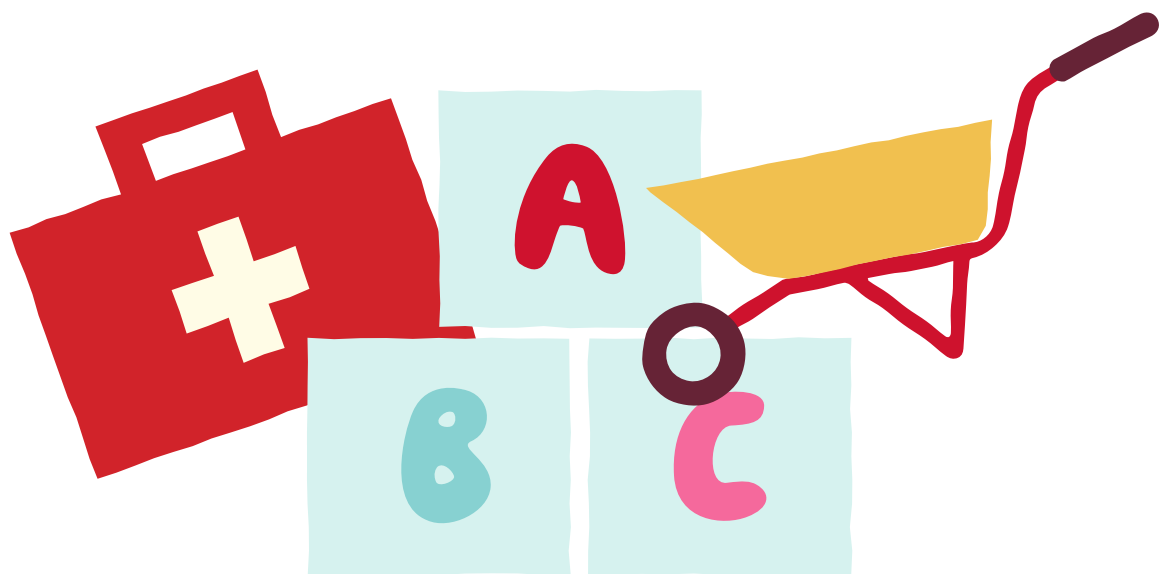

DIGITAL SKOLINFORMATION

TALMANUS TILL PRESENTATION FÖR GYMNASIEELEV

HEJ TILL DIG SOM ÄR SKOLINFORMATÖR!

Vi vill börja med att säga tack för att du är med och informerar gymnasieelever om hur en fackförening fungerar och varför det är viktigt att vi finns. Genom att väcka deras engagemang kan ännu mer bli möjligt i framtiden.

Nu har du laddat ner den digitala presentationen på dator eller surfplatta som ska hållas för gymnasieklasser som går på linjerna Naturbruk/Barn- och fritid/Vård- och omsorg. Presentationen har tagits fram för att du som skolinformatör inte har möjlighet att besöka gymnasieskolor med anledning av coronaviruset.

Tillsammans med talmanus och presentation finns även en pdf som du kan skicka med till läraren som i sin tur delar vidare till eleverna. Här har vi samlat länkar på bra och matnyttig information. Perfekt för dem som vill veta mer.

INFÖR DIGITAL UTBILDNING

Den här presentationen har 15 slides och är tänkt att ta ca 30 minuter beroende på klassens förutsättningar och överenskommelsen med skolan. Eftersom de studerande går i årskurs 3 är det extra viktigt att lägga krut på värkning och medlemsförmåner.

Till varje bild har vi tagit fram punkter på vad du kan prata om, se dessa som inspiration och stöd till dina egna ord. Vanligtvis brukar vi rekommendera att man håller ett samtal istället för en monolog, men på grund av att utbildningen sker digitalt, så behöver du anpassa och se vilket sätt som passar bäst för att involvera alla.

Passar det till exempel bättre att eleverna ställer frågor i chatten istället för muntligt? Experimentera och testa dig fram vad du tror fungerar beroende på klassens storlek. Kommer du däremot på egna frågor eller andra sätt att engagera klassen som du tror skulle passa det digitala forumet så är det ett jättebra tillägg.

Ta hjälp av din handledare eller ansvarig ombudsman om hur du ska gå tillväga med att kontakta och utbilda digitalt. Stäm överens gällande utrustning (dator eller surfplatta) och vart presentationen ska hållas. Avdelningen eller handledaren ska informera dig om vilken typ av kommunikationsverktyg som skolan använder för videosamtal. Tänk på att försöka sitta ostört och ha bra internetuppkoppling. Använd gärna hörlurar.

Är du osäker hur man håller i en digital utbildning kan du även få bra tips via ABF:s hemsida. Sök till exempel på ”tips för lyckade digitala möten”.

Lycka till!

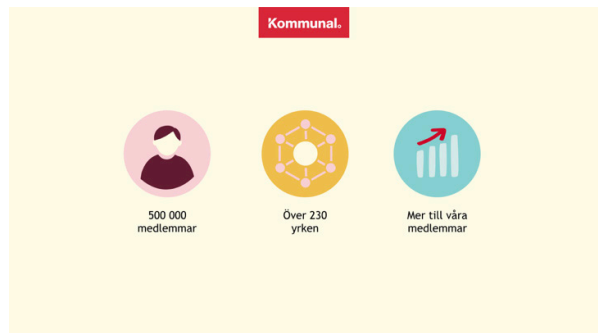

Den här sliden kan du låta ligga uppe medan du önskar alla välkomna. Sen klickar du fram till nästa slide när du börjar din presentation.

Hej! Jag heter XXX och är här för att prata om fackföreningen Kommunal.

- Kommunal har funnits i över hundra år och är en av Sveriges största fackföreningar, med över 500 000 medlemmar. Ett århundrade där det hänt otroligt mycket när det kommer till anställdas villkor och rättigheter i Sverige och världen.
- Vi representerar över 230 yrkesgrupper inom välfärden, vilket gör oss till en stark förening när det är dags att förhandla med arbetsgivaren.
- Vi vill göra arbetslivet bättre för medlemmarna i Kommunal. Tillsammans har vi större möjligheter att påverka och förändra din lön och dina villkor.

Det är just för att vi är många som går ihop som det blir möjligt att förhandla fram bättre villkor på arbetet. Och det är därför det är viktigt att vara med i en fackförening.

När du och dina arbetskamrater är medlemmar i Kommunal är det era frågor som står i centrum. Det är ni som är experter på hur det funkar på er arbetsplats, och på vad som behöver förändras.

Ni har säkert bra idéer om ännu bättre lösningar. Fler hörs mer och ju fler som är aktiva på arbetsplatsen, ju större möjlighet har ni att påverka er arbetssituation.

Stolpar:

- *Det är när vi är många som går ihop som vi kan förhandla fram bättre villkor.*
- *Det är du och dina kollegor som vet vad som behövs på just din arbetsplats.*

Kommunal och andra fackföreningar är en del av vad som kallas för den "Svenska modellen". Det är något som är unikt för Sverige. I många andra länder regleras löner genom lagstiftning, men här är det förhandlingar mellan fackföreningar och arbetsgivare som leder fram till våra arbetsvillkor. Den här modellen skulle inte vara möjlig om inte det fackliga engagemanget skulle vara så stort som det är. Och du som anställd kan i förlängningen få mer möjlighet att påverka dina arbetsförhållanden.

Stolpar:

- *Den svenska modellen*
- *Istället för lagstiftning bestäms arbetsvillkor genom förhandling mellan fackföreningar och arbetsgivare.*
- *Du som anställd får mer möjlighet att påverka dina arbetsförhållanden.*

Med ett kollektivavtal får du ut mer av arbetslivet.

Ett kollektivavtal är ett avtal om **grundvillkor** för alla anställda inom en viss bransch eller ett visst yrke. Sedan kan en arbetsgivare förstås välja att ytterligare förbättra villkoren för sina anställda. Som att ge en ännu högre lön eller kortare arbetstid.

Vitsen med kollektivavtal är att du som anställd aldrig själv ska behöva förhandla om självklarheter som till exempel lägsta lönenivå, rätten till årligt lönesamtal och möjlighet till bättre semesterförmåner. Ett kollektivavtal gör att du vet att det finns en schyst grund i din anställning som arbetsgivaren måste följa.

Kollektivavtalet förhandlas fram mellan fackförening och arbetsgivarorganisation. Ju fler som är medlemmar i Kommunal, desto starkare blir vi när vi förhandlar.

Stolpar:

- Med ett kollektivavtal får du ut mer av arbetslivet.
- Ett avtal med schysta grundvillkor för alla.
- En trygghet för dig när det kommer till lön, försäkringar och förändringsmöjligheter etc.

Du får

- Mer koll på din löneutveckling
- Mer lön när du jobbar över
- Mer pengar till pensionen
- Mer trygghet om du blir sjuk eller skadad
- Mer ersättning vid föräldraledighet

...Schysta villkor helt enkelt. Och allt är förhandlat och klart.

Kommunal.

Mer koll på din löneutveckling

Mer lön när du jobbar över

Mer pengar till pensionen

Mer trygghet om du blir sjuk eller skadad

Mer ersättning vid föräldraledighet

...schysta villkor helt enkelt. Och allt är förhandlat och klart.

Det kan vara lätt att tänka att efter över hundra år av förbättringar av arbetsvillkor borde vi vara framme nu. Men det finns absolut fortfarande saker som är jätteviktiga att fortsätta kämpa för.

Om det är möjligt kan du fråga klassen: "Vilka frågor tycker ni känns viktiga på er framtida arbetsplats?"

Beroende på hur diskussionen i klassen går kan ni prata utifrån deras tankar. Men du kan också leda samtalet genom att ge exempel på vad Kommunal jobbar med i dag.

Prata till exempel om att vi kämpar för högre löner, förebyggande arbete mot diskriminering, tryggare anställningar, rätt till att jobba heltid, att man ska orka jobba ett helt yrkesliv osv.

Kommunal.

**ENGAGERA
SIG I FACKET?
ALLT ÄR VÄL
HELT OKEJ NU?**

Stolpar:

- *Det finns fortfarande viktiga frågor att jobba för!*
- *Vilka frågor tänker ni i klassen är viktiga?*
- *Exempel på vad Kommunal jobbar för idag.*

Muntligt avtal gäller

Om du har ett muntligt avtal så gäller det. Du behöver alltså inte ha allt i skrift för att ha lagen på din sida men skriftligt är att föredra då det annars blir svårare att bevisa vad som avtalats. Försök att alltid efterfråga skriftligt anställningsavtal.

Håll koll på skatten

Arbetsgivaren är skyldig att dra skatt från din lön. Om skatteavdraget blivit för stort kan du be skatteverket att ändra den. Detta kallas skattejämkning.

Du tjänar inte på att jobba svart!

Att jobba svart innebär att du får pengar direkt i handen istället för att det också betalas in skatt av arbetsgivaren. Det här är olagligt. Arbetsgivaren säger kanske att det här är positivt för dig, att du får ”mer i handen”.

Men det som händer är att arbetsgivaren undviker att betala in skatt och arbetsgivaravgift. Det betyder att du inte är försäkrad på arbetet, inte får någon pension inbetald eller någon semesterersättning.

Semesterersättningen utgör 12 % av lönen och det blir rätt så mycket även efter en sommars arbete. Sen går inga pengar till vård och skola, kollektivtrafik och allt annat som vi använder skatt till.

Du kan heller inte använda svartjobbet som en merit i framtiden, då den arbetsgivaren antagligen inte vill avslöja att hen anställt dig svart.

Provjobba är okej - men inte gratis.

Att provjobba kan vara jättebra, då får både du och din chef känna efter och se om det passar. Men du ska alltid ha betalt för tiden du arbetar!

Stolpar:

- Muntligt avtal gäller, men skriftligt anställningsavtal är att föredra.
- Håll koll på skatten.
- Du tjänar inte på att jobba svart!
- Provjobba är okej - men inte gratis.

Visste ni att i genomsnitt spenderar vi 90 000 timmar på jobbet under ett arbetsliv? Och den tiden ska användas till att göra något som man trivs med, där man kan utvecklas och samtidigt göra det möjligt att kunna göra en massa härliga saker på fritiden!

Arbetsgivaren har alltid ett ansvar att se till att sina anställda mår bra. Och du som anställd kan alltid prata med ditt arbetsplats- eller skyddsombud om förbättringar om du märker att det behövs. Det är viktigt eftersom chefen kanske inte alltid ser allt som händer.

Stolpar:

- Din chef har ett ansvar att se till att du mår bra.
- Och du som anställd har ett ansvar att lyfta problem om du ser dem.

Det kan handla om att du ska ha rätt utrustning för att kunna utföra ditt jobb på ett säkert sätt.

För smittspridning ska alla arbetsgivare göra en riskbedömning enligt arbetsmiljölagens regler. I riskbedömningen ska det finnas en planering om hur eventuell smitta eller misstänkt smitta ska hanteras. Ta hjälp av ditt skyddsombud eller din lokala sektion.

Vi jobbar även stenhårt för att förebygga alla former av diskriminering, bland annat sexuella trakasserier. Där skulle säkrare anställningar göra skillnad och fler skulle våga berätta om något hänt.

Välj själv några punkter som ligger dig varmt om hjärtat att prata om. Läs gärna igenom kommunal.se/faqcorona för att hålla dig uppdaterad.

- Om smitta: på kommunal.se/faqcorona hittar du uppdaterad information.

Svårt att komma ihåg allt? Bli medlem i Kommunal och Kommunals a-kassa!

Kommunal kan hjälpa till om det skulle dyka upp några frågor eller problem framöver. Medlemskapet är likvärdigt för alla och baseras på inkomst. Genom a-kassan kan du få ersättning om du blir arbetslös.

Att bli medlem är jätteenkelt, det är bara att gå in på kommunal.se och fylla i ett formulär - så aktiveras ditt medlemskap. För att bli medlem i a-kassan går du in på kommunalsakassa.se

Är du nyfiken och vill veta mer om medlemskapet och vad det innebär? Ring till våra rådgivare på Kommunal Direkt 010-442 70 00.

- Koll på anställningsvillkor. Som hur det funkar med schemaläggning, semester och uppsägningstid.
- Koll på när du har rätt till fast anställning/ tillsvidareanställning.
- Koll på vad som gäller kring exempelvis övertidsersättning, friskvårdspeng och arbetskläder.
- Koll på vad som händer om du blir sjuk.
- Nyheter om ditt yrke.

Med Kommunals digitala utbildningar får du mer koll, mer trygghet och mer utveckling. Varje del av utbildningen tar bara några få minuter, men kan förändra ditt liv. Gå in på www.lardigmer.kommunal.se/. De fyra första delarna i utbildningen är öppna för alla!

Stolpar:

- Lär dig mer - digital medlemsutbildning, varje del tar bara några minuter!
- Fler utbildningsdelar för dig som är medlem.
- Gå in på www.lardigmer.kommunal.se/

Kom ihåg att ni kan följa oss på Facebook och Instagram. Kontakta oss om ni behöver hjälp eller råd, vi finns alltid där via Kommunal Direkt eller på chatt. På kommunal.se/studerande hittar du alltid användbara tips och råd inför arbetslivet.

Jag önskar er ett stort lycka till i arbetslivet!
Tack för mig!

